

УДК 687.12: 687.01

ХУДОЖНЄ ОЗДОБЛЕННЯ СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Студ. А.С. Конотоп, гр. МГТ-16
Науковий керівник доц. Л.М. Мельник
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Дослідження особливостей національного художнього оздоблення жіночого одягу різних регіонів України з метою визначення основних традиційних елементів та орнаментів українського одягу та можливості їх застосування у сучасному жіночому одязі відповідно до вимог та напрямків моди сьогодення.

Об'єкт та предмет дослідження. Предметом дослідження є трикотажні переплетення, що імітують традиційні національні орнаменти, виготовлені на плоскофанговому устаткуванні. Об'єктом є розробка елементів художнього оздоблення національного костюму в трикотажі.

Методи та засоби дослідження. Використано методи літературно-аналітичного, історіографічного аналізу, що дало можливість визначити традиційні елементи оздоблення національного жіночого одягу.

Практичне значення отриманих результатів. Відтворено українські орнаментальні візерунки в трикотажному полотні. Результати проведених досліджень можуть бути використані у проектуванні колекцій сучасного жіночого одягу.

Результати досліджень. Українські вишиванки - це справжній предмет гордості українців. Вони заслужено вважаються творами народного мистецтва, які цінуються і в Україні, і в багатьох інших країнах. Здавна українці навіть свій буденний одяг прикрашали вишивкою, а вже в свята одягали найшатніший та найкращий одяг, серед нього сорочки - вишиванки вишиті яскравими візерунками. Кожна область України пишається своїми вишиванками, що значно відрізняються від сусідніх областей і кольорами, і орнаментами, і символікою тай навіть технікою вишивки.

Для Полтавської вишивки характерна ніжна кольорова гама, пастельні тони: білим по білому геометричних орнаментів (у народі асоціювалось із морозними візерунками). Щоб підсилити ефект – додавали нитки попелястих кольорів. Техніка вишивки - лічильна гладь (лиштва). Іноді використовувалися червоні і сірі нитки.

Закарпатська вишивка – це дуже різнобарвна та густа вишивка. Чи не кожне село тут мало свою «улюблену» гаму: від чорно-фіолетової та вишневої до зелено-голубої. Найпоширеніші техніки: низинка, кучерявий стіб, пряма та коса гладь. Основні фігури – ромб, який прикрашався іншими елементами – і так звані кривульки (зигзаг). Найдавніша закарпатська вишивка – це геометричні форми.

Для Житомирської вишиванки найчастіше використовували техніки – занизування та дрібний хрестик. З кольорів – поєднання синього із червоним та чорним. З геометричних фігур найпоширенішими були хрести, ромби, круги, зигзаги та особливо розетки. Та не менш популярні на Житомирщині квітково-рослинні орнаменти: барвінок і берізка, далі хміль, виноград, ружки, яблучка, листочки.

Традиційно українськими майстринями використовувались мережки. Мережкою прикрашають сорочки, – як жіночі, так і чоловічі, – спідниці, дитячий одяг, скатертини, рушники, серветки, постільну білизну, нею з'єднують замість швів різні частини одягу. Шують мережку переважно білими або світлими кольоровими нитками (сірими, рожевими, блакитними), якщо тканина біла, і близькими до тону, якщо тканина кольорова. В залежності від того, яка саме мережка вишивається, відрізняють різні її

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**

Технологія та дизайн тканин і трикотажу

види по техніці, розміру та складності виконання. Буває одностороння та двостороння мережка, проста та складна, вузька та широка.

Сьогодні український етнічний стиль дуже популярний, а українці часто використовують в своєму гардеробі вишиванки. В сучасному світі традиційні українські орнаменти часто застосовуються відомими світовими дизайнерами. На сьогодні орнаменти та елементи українських вишиванок можна отримати різними сучасними засобами: машинною вишивкою, друком, тощо. Перспективним в цьому напрямку є використання в'язального способу, оскільки є можливість отримання візерунку в процесі виготовлення полотна, без додаткових технологічних операцій.

Для оздоблення сучасного жіночого одягу створено кольорові візерунки та рельєфні ефекти за допомогою різноманітних візерункових переплетень. У трикотажі візерунок створюється за рахунок таких переплетень як жаккард (кольорові ефекти), перекидна платировка, ажур, трикотаж з розпуском. Авторами розроблено зразки трикотажних полотен, що імітують ефект мережки. На рис.1 представлені фото розроблених зразків та їх аналоги. Для отримання даних ефектів було застосовано подвійне переплетення ластик 1+1 з розпуском завдяки чого отримано ефект розділений та схрещений прутик (рис. 1,а) та ажурні переплетення (рис. 1,б).

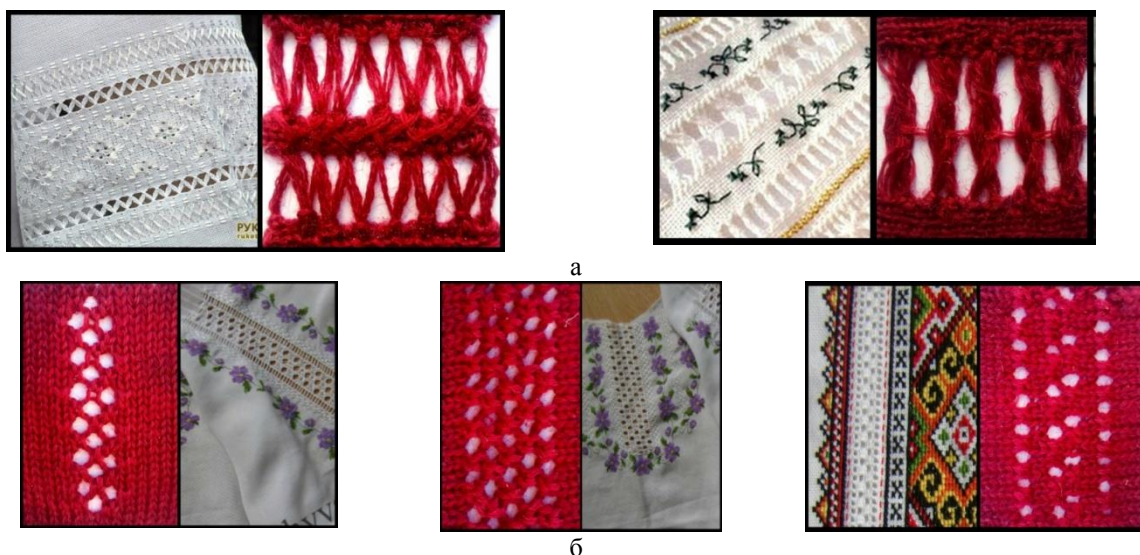

Рисунок 1 - Фото трикотажних полотен з ефектом мережки

Висновок. Використання національних традиційних орнаментів для оздоблення сучасного одягу є перспективним. Встановлено можливості отримання таких елементів у трикотажному полотні за рахунок візерункових переплетень: жаккардових, ажурних, на базі головних переплетень з розпуском.

Ключові слова: жіночий одяг, оздоблення, вишиванка, мережка.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вишиванка як унікальний код твого краю. Від Луганська до Львова – особливості вишиванок кожного регіону. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vsviti.com.ua/ukraine/43776>
2. Вишиванки: історія і сучасність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://etnoxata.com.ua/statti/vishivanki-istorija-i-suchasnist>
3. Кара-Васильєва Т.В, Заволокіна А.О. Українська народна вишивка. – К.: Либідь, 1996. – 96.